

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

8. Contra eos qui dicunt Demosthenem ab Aristotele præcepta Eloquentiæ didicisse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

Nisi, quæ erat prima dignitas, recusauit. Ausonius de Rhetore factus est Consul à Gratiano, haud immemore Praeceptoris discipulo. Bis consulatum gessit Herodes Sophista, & tantaque opes contraxit, ut stadia, & theatra suis sumptibus populo ædificaret.

Vrbes, &
Provinciae,
Europae,
in **E**gypto.
Sexto, Vibes, & provinciae: Nam cum Pro-
treto precarij muneri petendi copiam fecis-
set Constantius Imperator, postulauit in insulas nō
paucas numero, nec exiguae, tributarias, & ve-
ctigales Athenarum ciuitati, in pendendo
frumento. Donauit istas Imperator, & Prima-
nata dignitatem adiecit, ut praefectus castro-
rum vocaretur.

Philostra-
tu: in Dio-
ne.
Septimè, quod ingentis honoris fuit, & so-
lis penè Caesaribus, Imperijque consortibus
concessum, ipsi Rethores ad consensem
Imperatorij vehiculi sunt admissi. Nam de
Dione memorat Philostratus, *τραπέζης γένε-*
τελοφάρας διαβλητερος τετράρχης φύγε-
τε την χρυσήν διαδώμαν, λόγοι βασικής τάξ-
ης τη πολέμου πουπιτούσοι, θεοί δαιμόνοι
εργάσιμοις ἐπὶ Δ' αὐτα, η μὲν θεοῖς τάξις ια,
φιλάδελφοις τετράρχαις. Sane Traianus Imper-
ator Rome illum in aureum currum allu-
mens, in quo Imperatores confessus bellis tri-
umphorum pompas ducere solent, saepissime
ad Dionem conuersus, quidnam aiebat, dicas,
nescio. Te vero non minus, quam me ipsum
diligo. Hi sunt, & alij in aumeri eloquenzia
triumphi, quos nihil opus est diffusus recen-
sere.

Contra eos qui dicunt Demosthenem ab Aristo-
tele precepta Eloquentia didicisse.

CAPUT VIII:

VIndicanda est Rethorice antiquitas, à ca-
lumnia, qua nonnulli Philosophos ante
Oratores claruisse, ipsumque Demosthenem
Aristotelis præceptis institutum, ad tantum
eloquentiaz decus effloruisse constanter asse-
verant: Hoc ipsum iam suis iactatum tempori-
bus disertissime confutat Dionysius Halicar-
nassus, & firmissima rationes cuiacunt. Si-
quidem Demosthenes annum vigesimum quin-
tum agens, tempore publicam capescere, & concio-
nes habere coepit: Aristoteles vero isdem tem-
poribus cum Platone vixit, vsque ad annos
septem & tringinta, neque scholæ rector, neque
vilius se & pecularis auctor, ne liberos Rhe-

toricos, nisi longo post tempore, eliceretrauit:
Nam Platone mortuo abijs ad Hermiam Atar-
peti tyrannum, ac triennium cum eo moratus,
Eubulo Praetore Mytilenas fecerit, inde sub
Pythodochi prætura ad Philippum venit, a-
pud quem in instituendo Alexandro octo an-
nos exegit: posth. Philippi obitum, Euænero
Prætore, profectus Athenas, duodecim annos
in Lyceo scholas habuit: quo tempore testa-
tur le iam natu grandiorem, editis ante præ-
stantissimis operibus attes, Rethoricas, quibus
adiutum aiunt Demosthenem, compoluisse.
At vero Demosthenes, etiam cum adhuc sub
præceptore esset Aristoteles, Callistrato Prä-
tore, anno ætatis, ut dixi, vigesimoquinto,
primam causam egit cōtra Androtionem. Suc-
cessit ea, quæ est de immunitatibus, venustissi-
mæ scripta: hæc excepti cōcio de classib[us], quā
Timocratea sequuta est. Exinde cōtra Philip-
pū Regem in arenā descendit: mox Rhodiensem,
& tres Olynthiacas, & Midianā confecit. Hūc
orbem exegerat, cum nulla Aristotelis de elo-
quentia scripta litera extaret: nā quod post O-
lynthiacum bellū Rethoricas attes scripserit. Ar-
istoteles, indicat his verbis, vbi agit de tropis
τέλεσι μητραρχαῖς τετράρχαις οὐτοις
μάλιστα οὐ κατ' ἀναλογίαν, οὐ περικλεῖς ἡρη-
τικούς τελοὺς επολούσιν εἰς τὴν πολέμῳ
τύραννος ἡραρχοὺς ἐξ αὐτῶν παῖδες. Μάλιστα
τετράρχαις τετραπλεύραι. Καὶ Καρποῦ-
στοις αἴσιοις Χαρίτονοις εὐεύηρας διενεγένετο πε-
ρὶ τὸν εἰκονικὸν πόλεμον, ἡγανάκτει φάσκων,
οὐ πιγμα τὸ δῆμον ἀγανάκτη, τὰς εὐεύηρας
περὶ τὸν εἰκονικὸν πόλεμον. Cum quatuor, inquit, trans-
lationum genera sint, ea maxime probantur, que
proportionē continent: si ut Pericles dixit, adolescen-
tiam que in bello perierat, ita sublatam esse ex ur-
be, ut sequi ver anno tolleret, & Leptines de
Lacedamonij, non esse committendum, ut lufca
sit Grecia. & Cephisodotus, iunior Chares ratio-
nem reddenter Olynthi a belli studeret, indignatus
dixit, illum, qui se polum in furnum duxisset,
rationes refere corari. At dicit aliquis, ora-
tionem de Corona, ex teraturum Reginam, post
lectas Aristotelis attes Rethoricas, scripsit De-
mosthenes, ut quam habuit octo annos post
Philippi obitum: sed is præclarè ipsius Aristotelis testimonio refelletur, qui in locis vni-
tut testimonii exortatione περὶ τετράρχαις, quā

B

περὶ

πόλις Δημοσθένεος ήταν nominat. Ex ijs luce ipsa clarius est, perfectionem eloquentiæ, quæ in Demosthenem excitatus viguit, ex Aristorelis præceptis haustam non fuisse. Nolim tamen hic asserere, non esse utilem perfectis oratoribus Philosophiam; quinimo, nutrix est eloquentiæ sapientia, & summam afferit in dicendo perspicuitatem, vim, copiam, maiestatem: verum, licet diserti Oratores, qui ante Philosophos, procul dubio emergerunt, à Philosophis postea fuerint adiuti, non ideo præstantior est Philosophia Oratoria facultate, cuius munus est, reconditas opes sapientiæ proferre in lucem, & flore orationis vestire, fine quo ornata neglectæ in tenebris, & squalore semper facillent. Cote quidem accidunt gladij, sed non ideo eos gladijs præstantior; A Philosophis institui possunt Oratores, non ideo sunt Philosophis inferiores.

té, &cætera Dionysius Longinus Homerum modo Soli Orienti, modo Oceano comparat, & recte, ut enim Sol fons lucis, Oceanus ortus pteorum, & aquarum omnium pars: Sic Homerus omnis doctrinæ, addo cum Iustiniano Imperatore, omnis virtutis pater. Atque ut Solis radij velliuntur, calore animatur, Oceanus venis respurgunt & aluntur omnia: sic ex diuinis Homer carminibus, lumen, Spiritum, alimento, nectare, & ambrosia suauis literæ perceperunt. Accedit quod ut in sole Oriente, & Occidente gratissimi colores ad oculorum miraculum cernuntur: In Oceano totum opulentum, rotum littorum decor, totum fulgarum amoenitas delectationem conciliat, sic in Homeri Poësi tot margarite, tot lumina, tot faces, tam varia, tam recondita, tam prompta rerum omnium copia, decus, voluptas sine fatigata delectet. Quanquam non republii saporis Poëta, nec eos capere potest, qui Græcarum literarum imperiti euadem Latinè legunt, aucteriles amplificationes sententiæ ratiæ ponderi, & eloquentiæ grauitati præferunt. Quos nihil mirum est ab Homero pro sui ingenij modulio sentire, longè aliter ille Antipater Sidonius, qui non modo Poëtam, sed Oratorem, non oratorem tantum, sed Sudæ medullam, nec Sudæ medullam modo, sed Sudam ipsam mundi, & magnum os nuncupat τὸν Μιρόνιον γίαντα, μητρόν, ex quo ad eius statuum aeream Apis, in ore vatis mellificans cernitur, in Græcorum carminum florilegio. Procedat igitur faustis auspicijs, in albis quadrigis Homerus Rhetorum pater, & longam sub se Oratum vatumque seriem prospæctet.

Solon.

CAPUT XI.

A nte Solonis ætatem de nullo ut disertos memoriae proditum est (inquit Tullius in Bruto) hic igitur Homero succedat, vir sine dubio magnus, cuius eloquentia, quasi veteris illius Myronis spirans manus horrori simul est, & Religioni.

Apparet in eo ingenium acre, velox, excelsum, quod eloquentiæ grauioris sedes est mens sincera, & viator animus: contra quem hoc calamitates possunt, quod aduersus solem nebulae His subtilijs paratur non fucata, & potentiora libidinali seruilijs ancillans, sed iægi

Eius imago,
exstat apud
Eusebium.
Verisimum, in
numismate. *H*ec primus in templo Musarum fertur Rhetoricam docuisse, & posteris librum de ar-

arium, in Co-
rinthiacu.
Cicer in
Bruto.
Hermogenes
Longinus
et alii.
Demetrius
Phalaris
Elocutio.
Abilian. de
var. hisp. li.
Id. l. 7. cap. 22.
Id. l. 7. cap.
19.

Illustrium Oratorum Elogia.

P. T. T. H. E. V. S.

CAPUT IX.

O rigo plenioris Eloquentiæ si quis recte repetat, est ab Homero, nempe hic Orator, & plane orator à Marco Tullio, ab Hermogenes Rhetorum præstantissimus, à ceteris. *uno omnium consensu magister Eloquentiae agnoscitur. Sapiebat profectò Galaton ille pector quisquis fuit, qui Homerum, quamquam haud satis verecunda specie, prudenter tamē, & arguta depinxit, quippe yomentem expref- sit, non esculentia credo vinum redolentia, sed aurea flumina, circumstantes vero poetas, ea quæ ipse euomuisset, summo studio colligen- tes yellem oratores addidisset, quando & ex eodem fonte hauriunt ab eo qui fons ingeniorum à Plinio nominatur, qui & de eorundem præstantia differens addit ingeniorum gloriæ, quis possit agere delectum, per tot disciplinarum generas, & tantam rerum operumque va- rietatem, nisi forte Homero vate Græco nul- lum feliciter extitisse conuenit, siue operis fortuna, siue materia estimetur. Ex quo diser-*

Antipater
Sidonius in
Anthelo-

τὸν Μιρόνιον γίαντα, μητρόν,

ex quo ad eius statuum aeream Apis,

in ore vatis mellificans cernitur, in

Græcorum carminum florilegio. Procedat igitur faustis auspicijs, in albis quadrigis Homerus Rhetorum pater, & longam sub se Oratum vatumque seriem prospæctet.

Grandioris
eloquentia
sedes grande
ingenium,